Postarina plačana. Posamezna številka 60 vin.

Štev. 94. V Ljubljani, v sredo dne 25. avgusta 1920. Leto III.

DOMOVINA

Oglasi:
Za 1 mm × 60 inseratnega stolpiča mali 80 vinarjev, uradni 1·20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K.
Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.
Upravništvo „Domovine" v Ljubljani, Sodna ulica 6.
Uredništvo „Domovine", Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:
Za celo „Domovino" (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K.
Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Rekonstrukcija ljubljanske deželne vlade.

Beograd, 24. avg. (Izvir. poročilo „Domovine".) *Dr. Gregor Žerjav je imenovan za poverjenika pravosodja pri ljubljanski deželni vladi. Imenovanje prof. Pitamica za poverjenika notranjih zadev in drja. Ravniharja za poverjenika socijalnega skrbstva se bo izvršilo jutri.*

Beograd, *24. avgusta. (Izvirno.) Minister za notranje zadeve Drašković je danes sprejel designiranega poverjenika prof. Pitamica, v katerim je obširno konferiral. Doktor Pitamic je dobil podrobne instrukcije, da bo mogel voditi svoj resort objektivno in res samo z ozirom na državne in narodne interese.*

Razpis volitev v konstituanto.

Beograd, 24. avg. (Izvir. por. „Domovine".) *Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo tudi o volitvah. Demokratski ministri so zastopali stališče, da se morajo volitve še za november razpisati. Ministrski svet je končno sklenil: Volitve za konstituanto se razpišejo za 28. november, ako Narodno Predstavništvo brez odlaganja odobri volilni zakon. Zakonu se doda poseben paragraf, po katerem se naj roki za reklamacijo čim najbolj skrajšajo.*

Občinske volitve v Srbiji.

Beograd, 24. avg. (Izvir. poročilo „Domovine".) Kakor so javljala že prva sumarna poročila, je demokratska stanka dobila večino občin v Srbiji v svoje roke. Temu velikemu uspehu se pripisuje še poseben pomen s stališča ideje narodnega ujedinjenja. Radikalna stranka je zastopnica velikosrbske koncepcije naše države in plemenskega separatizma in se je tudi v tem pogledu nadejala, da bo narod na njeni strani. Za politično bistrost in iskreno narodno čustvovanje srbijanskega kmeta je značilno, da se s frazami o „srbskem ponosu" in o „srbskih pravicah" ni dal zavesti, temveč je *po svoji večini odobril jugoslovanski program* demokratov in se *politično izrekel za Jugoslavijo, katera ne pozna plemenskih razlik in ne razločuje med Srbom osvoboditeljem in Slovencem osvobojencem.* Izid občinskih volitev pomenja torej tudi zmago jugoslovanske misli v politično najbolj zrelem delu našega naroda ter otvarja najlepše nade za konstituanto. Politični krogi so uverjeni, da je z radikalci poražen plemenski separatizem, ki se ne bo v Jugoslaviji nikdar več pojavil v tako močni struji, kakor je radikalska. — Volilni rezultati še niso popolnoma znani, vendar nova poročila ne morejo več spremeniti dejstva, da so *radikalci*, nekdanja vsemogočna stranka *postala stranka manjšine.* — Do 5. popoldne so znani sledeči rezultati: demokrati imajo 568, radikalci 524 občin, seljačka stranka je zmagala v 58, komunisti v 23 občinah. Republikanci imajo eno občino, neopredeljenih pa je 47 občin.

Beograd, 24. avg. (Izvir. poročilo „Domovine".) V Bitolju je zmagala koalacijska lista radikalcev in Turkov, ki je dobila 1116 glasov. Demokrati so dobili 859, komunisti pa 887 glasov.

Beograd, 24. avgusta. V četrtek ima novi občinski odbor svojo prvo sejo. Komunisti so sklenili položiti predpisano prisego zvestobe do kralja in domovine.

Amerika zahteva odhod Italijanov iz Dalmacije.

Beograd, 24. avg. „Pravda" poroča: *Ameriški admiral Andrews je predlagal ameriški vladi, naj posreduje v Parizu in Londonu, da se Italijani umaknejo iz Dalmacije. V Dalmaciji je narod proti Italijanom že tako ogorčen, da je nujno potrebno, da Italijani čim prej zapuste Dalmacijo. Ameriška vlada je tozadevno že izvršila potrebne korake v Parizu in Londonu.*

Beograd, 24. avg. (Izvir. por. „Domovine".) „Pravda" javlja iz Splita: *Ameriški admiral Andrews je italijanskim častnikom in vojakom prepovedal vstop v Split. Dalje je ukazal, da morate obe italijanski vojni ladji odpluti iz splitske luke.*

Boj proti draginji.

Beograd, 24. avgusta. (Izvirno.) V današnji ministrski seji se je vršila obširna debata o naraščajoči draginji. Sklenilo se je poveriti ministru *Kukovcu* sestavo uredbe, ki bi naj boju proti draginji. Pri tej priliki se je tudi pretresalo vprašanje ukinjenja osemurnega delavnika in posebne uredbe za „osiguranje reda in dela", ki bi naj bila po mislih njenega duševnega očeta nekak izjemni zakon omogočila organizirano uporabo državne moči in državnih sredstev v za pobijanje štrajkov itd. Minister Kukovec je odločno odklonil vsako reakcijonarno mero na socijalnopolitičnem polju in cela razprava se je končala brez rezultata.

Obračun.

Kratka doba našega svobodnega življenja v svobodni in ujedinjeni Jugoslaviji že kaže svoje sadove v probuji, odločnosti in samozavesti prebivalstva.. Naš narod je inteligenten, vsprejemljiv za vse, kar je dobrega, lepega in poštenega, a to mu more vse dati le napredek. Narod je v kratki dobi svoje svobode izpregledal, kje je njegova bodočnost, kje razvitek njegovih gospodarskih in socijalnih teženj. Naš narod je napreden, zato je nasprotnik vsega nazadnjaškega, pa bilo to v političnem ali verskem smislu. Narodu je treba le odpreti oči, potem si bo pa že on sam izbral pot in način, kako bo prišel do svoje veljave in pravice, ki mu gre.

Jasen in točen dokaz te svoje trditve vidimo v rezultatu občinskih volitev v Srbiji. Skoro dve tretjini srbskih občin so bile v rokih stranke takozvanih starih radiklacev, ki je njen duševni oče, bivši ministrski predsednik Protić. Ta stranka se je držala na površju samo z nasiljem in teroriziranjem prebivalstva, ta stranka, ki je bila vedno na vladi, si je znala pridobiti pri vseh volitvah v vse ustavne korporacije vedno večino, ki je z njo zatirala vsak svoboden pokret v narodu. Ali srbski kmet in meščan niso mogli prenašati več tega nasilja radikalne stranke in ko so bile v letu 1914. razpisane občinske volitve v Srbiji, so se združile vse opozicijske stranke, da nastopijo skupno proti radikalcem. Toda vojna je takrat preprečila obračun z nazadnjaki in ves srbski narod je pohitel na bojno polje v boj za svobodo domovine.

Boj je končal z zmago srbskega naroda, srbski kmet, ki je bil kot vojak v tujem svetu, je videl mnogo lepšega in naprednega, a ko se je vrnil na svoj dom, je začel takoj izkorščevati svoje izkušnje, ki jih je dobil v tujini; ali tu je prišel v nasprotstvo z raznimi zastarelimi in nazadnjaškimi načeli, ki jih je v Srbiji vzpostavila vladajoča radikalna stranka. In srbski kmet je videl takoj, da ta stranka ovira vsak napredek, zato je njemu borba za napredek bila obenem borba proti radikalizmu! Videl je pogubonosnost radikalcev in njegovih zaveznikov, spoznal njih metode v času, ko so bili na vladi, ko so bili v opoziciji, ko so ovirali razvoj našega javnega in gospodarskega življenja! Tiho, mirno in dostojno se je pripravljal srbski kmet na odločilno borbo.

Prišle so občinske volitve srbsi kmet je šel na volišče in zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. V kmetskih občinah v Srbiji doživeli so radikalci popolen poraz, poraz, ki znači več kakor poraz ene stranke v volilni borbi, ta poraz je obsodba radikalne politike in začetek politične smrti radikalne stranke.

Demokratska stranka je zmagala pri občinskih volitvah v Srbiji, zmagala je ona stranka, ki ima v svojem političnem in gospodarskem vse one točke in zahteve, ki jamčijo našemu javnemu in gospodarskemu življenju svoboden razvoj in napredek. To je demokratska stranka dokazala v svoji odločni borbi za agrarno reformo, za svoboden izvoz, to je dokazala s svojim odporom proti temeljnemu vzroku neznosnih draginjskih razmer — podraževanju železniških cen.

S svojim programom, s svojim delom je zmagala demokratska stranka, ne z nasiljem, podkupovanjem in praznimi obljubami, zmagala je edino zato, ker je narod videl in spoznal, da je samo ta stranka vredna in dostojna, da zastopa njegove interese.

Poraz radikalcev, ki so ga doživeli na vsej črti, in to na kmetih in v mestih, je dokaz politične zrelosti srsbskega naroda.

Občinske volitve v Srbiji pa imajo še globokejši pomen; letos v jeseni se vrše volitve v ustavotvorno skupščino, a rezultat občinskih volitev nam kaže že približno sliko, kaj se morejo nadejati radikalci od teh volitev. Radikalna stranka si je izkopala sama svoj grob, ki jo vanj položi srbski narod.

Taka ista usoda pa čaka na Slovenskem tudi zveste zaveznike srbskih radikalcev slovenske klerikalce.

Slovenski kmet se je v vojni naučil mnogo, dosegel je zavest svojih pravic in stopa v javnost sam brez voditelja, ki so mu jih pošiljali in nastavljali iz raznih šolijskih pisaren. Slovenski klerikalci se branijo in zavlačujejo svoj poraz z raznimi sredstvi, ali tudi to jim ne bo pomagalo. Slovenski narod se je otresel duševnega suženstva, razbil okove, ki ga je vanj oklepal rimski klerikalizem s pomočjo dunajske policije.

V svobodni državi hoče biti slovenski narod svoboden, in prvi dokaz, da je slovenski narod vreden svobode bo v tem, da obračuna s klerikalci tako, kakor so obračunali Srbi z radikalci.

Obsežno pomiloščenje v Sloveniji.

Spominjajoč se sijajnega sprejema in dokazov ljubezni in vdanosti ob priliki svojega obiska v Sloveniji, je izdal 18. avgusta prestolonaslednik regent *Aleksander* dalekosežno amnestijo za civilne obsojence v Sloveniji.

Pomiloščeni so vsi politični obsojenci, to je oni, ki so bili obsojeni do dneva amnestije zaradi kaznivih dejanj po IX. in X. poglavju srbskega kazenskega zakona (razžaljenje Veličanstva, žaljenja uradnih oseb po § 104. srb. kaz. zak. in pod.). Tudi

je odrejeno, da se kazniva dejanja te vrste, zagrešena do dneva amnestije, dalje ne zasledujejo. — Kazni so izpregledane vsem, ki so bili obsojeni v kako denarno kazen ali v kazen na prostosti do treh mesecev. Od tega pomiloščenja so pa izvzeti tatovi, goljufi, poneverniki in oderuhi, ako so bili zaradi takih dejanj ali zaradi navijanja cen ali veriženja že prej enkrat obsojeni.

Amnestija določa nadalje *pogojni odpust kazni* za one, ki so bili obsojeni na več kot trimesečne, a manj kot šestmesečne kazni, če poprej še niso bili obsojeni zaradi kakega hudodelstva ali pregreška navijanja cen ali veriženja ali pa zaradi tatvine, goljufije, poneverbe ali oderuštva, pod pogojem namreč, da tekom dveh let ne zagrešijo nobenega hudodelstva ali nobene tatvine, poneverbe, goljufije ali oderuštva.

Še dalekosežnejša je odredba, ki določa pogojni odpust kazni za vse one, ki so bili obsojeni na več kot šest mesecev in manj kot eno leto, če so prestali vsaj tretjino kazni in če poprej še niso bili obsojeni zaradi kakega hudodelstva ali zaradi pregreška navijanja cen ali veriženja ali pa zaradi tatvine, goljufije, poneverbe ali oderuštva; tem je ostanek kazni odpuščen pod pogojem, da tekom dveh let ne zagrešijo nobenega hudodelstva ali nobene tatvine, goljufije, poneverbe ali oderuštva.

Izključene od amnestije sploh so kazni zaradi hudodelstva ali pregreška navijanja cen ali oderuštva.

Vsem, ki so pomiloščeni po tem ukazu, so izpregledane tudi vse kazenskopravne posledice.

Amnestija je poleg svoje obsežnosti tudi juristično interesantna, ker uvaja pri nas sistem pogojnega pomiloščenja in pogojnega odpusta kazni za osebe, ki pokažejo svojo dejansko poboljšanje s tem, da se skozi dve leti zopet ne pregreše zoper zakon.

Kakor čujemo se pomilostitveni ukaz izvrši že danes.

Dopisi.

Št. Jakob ob Savi. Kot veren kristjan sem se namenil opraviti svojo dolžnost. Stopim k spovednici, kjer je čakalo do trideset žensk, ki so šle notri in ven, kakor da bi samo povohale in šle nazaj. Hitro sem bil na vrsti. Povem, kar sem zagrešil, in naposled, da čitam „Domovino“. Pri tej točki pa sva obstala. „Ali ste tudi nanjo naročeni?“ — „Ja“. — „Vas ima že hudič na verigi, za vas ni več pomoči.“ — Vstanem, da bi odšel. „Stojte, stojte!“ mi zakliče župnik. Stopim nazaj. „Ali boste opustili „Domovin“?“ „Ne.“ „Pa zakaj ne čitate rajši „Domoljuba“?“ „Ker „Domoljub“ laže.“ „Vas je že tako zaslepil ta protiverski časopis, da ne poznate več resnice. Ali mislite, da piše „Domovina“ samo resnico?“ Ne rečem tega, ali veliko več resnice, kakor „Domoljub“. — Tako sva se prerekala celo uro, ko pa sem spREVIDEL, da drugače ne bode konca, začel sem samo kimati. In takoj sva bila gotova. Tako se godi po deželi, kjer svobodno mislečega moža straše s hudičem, svetohlincem pa obetajo deveta nebesa.

Braslovče. V sredo dne 18. t. m., je umrl tukajšnji častni kanonik in dekan g. Jakob Hribernik. Pokojnik je bil vzor katoliškega duhovnika in je bil splošno priljubljen pri občinstvu brez razlike strtank. To je pokazal tudi njegov pogreb dne 20. t. m. katerega se je udeležila cela Savinjska dolina. Blag mu spomni!

Iz Zagorja ob Savi. V nedeljo, dne 22. t. m., so priredili tukajšnji Orli svoj tabor. Razširjali so po Zagorju govorico, da bo ogromna udeležba, da je prijavljenih nad 3000 gostov. In res so gradili prostor za približno toliko ljudi — a došlo je komaj nekaj nad 200 oseb in še to večinoma otroci. Varnostne naprave klerikalnega stražmojstra Legata so bile nepotrebne. V soboto se je orožniški stražmojster Legat peljal k glavarstvu v Litijo, da je izposlovat pomnoženje orožništva in da so celo noč stražili zaplankani prostor. Znano nam je bilo, da je Legat strasten klerikalec, a da ima nas Zagorce za tako slabe, nismo mislili. Zagorci zahtevamo, da se Legat takoj premesti, ker to vendar ne gre, da se postajevodja orožništva stavlja v službo politične stranke. Druge nesreče ni bilo, kot da je neki nepridiprav obžagal slavolok, kar smo takoj tudi mi obsojali. Govorilo se je veliko med drugimi tudi to-le: „Priznamo, da smo bili zvesto udani pristaši nekdanje Avstrije itd.“ „Orli so edina opora naše politične stranke, brez njih bi ne bilo naše politične moči“. „Sokoli, mi vam nudimo roke, ako hočete, pridite k nam in dajte svoj križ na zastavo svojo“. Seveda se za te čenčarije nihče ni zmenil. Tabora se je udeležilo nekaj nad 300 ljudi. Sprevod je izgledal, kakor bi gnal čredo ovac. Telovadba se je vršila v popolno zadovoljstvo(!) vseh čukov in čukaric. Cela prireditev je pa pokazala, da še živi Šusteršičev duh med voditelji Orlov in da vstajajo iz groba Šusteršiči, kajti iz vseh govorov je zvenel njegov duh in niti z besedo se ni nihče spominjal naših bratov Srbov, ki so nas osvobodili.

Gospodarstvo.

= **Pridelovanje tobaka v Sloveniji.** Kmetijska šola na Grmu priredi dne 31. avgusta t. l. celodneven tečaj za pridelovanje in spravljanje tobaka. Začetek točno ob 9. uri na zavodu. Ker je kultura tobaka iz gospodarskega stališča zelo važna, se vabijo vsi posestniki, ki bi se hoteli drugo leto poprijeti pridelovanja tobaka, k obilni udeležbi.

g. **Svoboden izvoz svinj.** Glasom sklepa gospodarsko-finančnega odbora ministrskega sveta je dovoljen svoboden izvoz svinj iz Jugoslavije v inozemstvo proti plačilu odgovarjajoče carine v zdravi valuti.

= **Agrarna reforma.** Kakor se iz Beograda brzojavlja, je na predvčerajšnji seji ministrskega sveta minister za agrarno reformo poročal, da je agrarni komite sklenil, oddajati zemljo v zakup obdelovalcem na štiri leta. Tozadevna naredba je že podpisana.

= **Promet s kožami, usnjem in obutvijo.** Deželna vlada za Slovenijo je sporazumno z oddelkom ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani izdala naredbo, s katero se razveljavljajo naredbe deželne vlade za Slovenijo glede omejitve svobodnega prometa s sirovimi kožami, usnjem in obutvijo.

= **Ameriški Jugoslovani za gospodarsko okrepitev domovine.** Vsled povabila generalnega konzula države SHS v Newyorku se je vršila pri imenovanem konzulatu konferenca, na kateri se je razpravljalo o načinu in sredstvih, kako bi se organizirala gospodarska moč ameriških Jugoslovanov v svrho, da se priskoči na pomoč jugoslovanskim podjetjem tako v domovini kakor tudi v Ameriki. Izvoljen je bil odbor, ki je sklenil, da se skliče čim prej sestanek Jugoslovanov v Newyorku. Ako se na sestanku sprejme izjava, da je ta osnova dobra, sklical se bo organizacijski odbor, da kooperira s konzulatom in da povabi 30 narodnih organizacij jugoslovanskih v Zedinjenih državah na konferenco, na kateri naj bi se ta gospodarska unija organizirala na široki bazi vsepovsodi v Zedinjenih državah.

= **Dovolitev uvoza** zabranjenega blaga, ki je bilo naročeno pred 23. 3. 1920. V „Službenih Novinah“ z dne 23. avgusta t. l. je priobčena naredba gospodarsko-finančnega komiteja, s katero se dovoljuje uvoz vsega onega pri uvozu zabranjenega blaga, glede katerega se nesumljivo dokaže, da je bilo naročeno, še predno je stopila v veljavo naredba ministrskega sveta o zabranitvi uvoza, t. j. pred 23. marcem t. l. Vsakdo, ki ima take naročilne pogodbe in obveznosti, mora v roku 15 dni od dneva priobčenja te naredbe v „Službenih Novinah“ pri generalni direkciji carine v Beogradu vložiti z zadostnimi dokazi podprto prošnjo. Po preteku tega roka vložene prijave se ne bodo sprejemale in tudi na prijave, ki so bile vložene brez naročbe zadevajočih dokumentov se ne bo oziralo. Prošnje, oddane na pošti prči povratnemu recepisu vsaj petnajsti dan po priobčenju naredbe o dovolitvi uvoza zabranjenega blaga, smatrale se bodo za pravočasno vložene. V razpisu je istočasno z naredbo komiteja priobčen tudi postopek pri carinjenju tega blaga. Ko ga carinarnice prejmejo, postopale bodo po njem. Interesente opozarjamo, da se natančno drže roka, ker bo vsaka poznejša intervencija v tej zadevi po našem mnenju brezuspešna.

= **Vinske cene v Dalmaciji** so bile v mesecu juliju naslednje: Črno vino 140 kron po stopinji, opolo 130 do 140 kron po stopinji, belo vino 170 do 180 kron po stopinji.

= **Hmeljska trgatev v Savinjski dolini.** Dasi smo še v zadnjih tednih avgusta, hmeljska trgatev še ni pričela. V kratkem je pričakovati iz češkega Žatca brzojavnega pojasnila glede cen hmelja. Cene štajerskega hmelja se namreč vedno ravnajo po češkem hmelju.

Politični pregled.

+ **Dr. Trumbić** in zastopnik sovjetske vlade. V parlamentarnih krogih trdijo, da je imel minster za zunaije stvari dr. Trumbić na lastno iniciativo sestanek z zastopniki sovjetske Rusije. Kakor se poroča, sta ruska sovjetska delegata Kamenjev in Kunin zahtevala od dr. Trumbića, naj naša kraljevina čim prej prizna sovjetsko Rusijo in stopi v gospodarske zveze z Rusijo.

+ **Konec Nikitove slave.** Amerikanska vlada je odpoklicala svojega zastopnika, ki ga je imela do sedaj na dvoru bivšega črnogorskega kralja Nikite, ter na ta način pripoznala končno ujedinjenje Črne gore z Jugoslavijo, kar so poprej storile že francoska in angleška vlada, ki so obenem ustavile vsako izdajanje podpor Nikiti in njegovi okolici. Na dvoru Nikite je ostal sedaj samo še italijanski poslanik in tako mora Italija danes sama vzdrževati Nikito z nje-

Pod črto.

Pisma triglavskega pastirja.

Lep je božji svet,
gora mu je cvet.

Gospod urednik! Jaz berem Vašo „Domovino“ že od začetka, ko je začela izhajati. To je bilo za časa deklaracije. Takrat se je celo naša Katra poboljšala, vkljub temu, da je vsak teden čitala „Domoljuba“. Prej je vsako nedeljo zvečer prišla domov iz cerkve in mi je delala pridigo, da bodo Nemci zmagali, ker so gospod tako na prižnici rekli. Jaz pa sem se ji smejal, ker sem hodil vsak dan na Triglav in od tam se je videlo daleč po svetu in skoraj tja do Beograda. Zato sem vse dobro vedel, kako stvar stoji. Meni tudi ni bilo treba takih pridig, ker sem takoj od začetka vojne vedel, da bodo Nemci in Madžari tepeni. Ko so zraven prišli še Turki, sem vedel, da jih bodo tudi oni dobili po svoji nekrščanski buči. Naša Katra pa je takrat rekla, da so gospod rekli, da je tudi Turek kristjan, če se z nami bojuje in da so mu vsi grehi odpuščeni, ker gre v boj za sveto stvar! No, — sem si mislil — ta je pa lepa, da se tercijalke za Turke potegujejo. Katra mi je potem tudi „Domoljub“ molila pod nos, češ: vidiš, da je res. Jaz pa sem rekel: Katra, vsi skupaj boste tepeni. Potem je prišel še Bolgar zraven. Katra je nekje dobila celo sliko Ferdinanda dolgonosega in je rekla, da je naš novi zaveznik. Vprašal sem jo, kakšne vere je, pa je rekla, da je gotovo pošten človek, ker je stopil na našo stran. Jaz pa tistega Ferdinanda že od nekdaj nisem mogel videti in sem se že naprej veselil, da bo zdaj enkrat za vselej dovolj dobil po svojem dolgem nosu. Katra je vsak večer molila k tem štirim svetnikom: Viljem, Franc Jožef, Mohamed in Ferdinand. Jaz pa sem kje zunaj vriskal in sem šel rajše na Olešnico k našim dekletom, kjer smo se pomenili, kako bo takrat, kadar bomo mi zmagali. Tja je prihajalo tudi nekaj fantov, ki so bili z nami vsi ene misli. Ko je prišla deklaracija, je bila naša Katra nekaj časa kar tiha in je spravila svoje svetnike v škrinjo. Deklaracije ni podpisala takoj, ko pa smo zaropotali in so se tudi gospod župnik spreobrnili, je tudi ona pridejala svoj križ. „Domoljub“ je še vedno pisal za dr. Šusteršiča in tudi Katra je ž njim držala. Jaz pa sem takrat naročil „Domovino“ in bi bil Vam celo pisal, pa jaz bi bil vse tako povedal, da bi bilo skoraj gotovo konfiscirano, ker sem že takrat vedel, da bo Jugoslavija od Triglava do Balkana. Katri „Domovina“ ni bila posebno všeč, ker je rekla, da je morebiti le „brezverska“, dasi gospod v cerkvi tega še niso javno povedali. Ko pa jo je enkrat čitala, ji je bila prav po volji in tako sva se s Katro zbogala in sva rekla, da bova oba dobra Jugoslovana. Ko je prišel tisti polom, ki sem ga jaz že naprej prerokoval, je bila Katra prav vesela in se je celo nad dr. Šusteršičem jezila, ker je hotel ves narod voditi za nos. Tako smo preživeli na Triglavu nekaj veselih dni in jaz sem odšel celo v Ljubljano pogledat, kako zdaj izgleda. Dobil sem mimogrede še celo enega konja, ki se je pasel ob cesti in ni nihče maral zanj. Sicer je res malo šepal, ampak zdaj se je popravil in živi prav zadovoljno med nami.

Od takrat se je še dosti izpremenilo. Katra je zopet taka, kakor je bila. To pa ni nič čudnega, ker je tudi „Domoljub“ tak, kakor je bil. In na prižnici, pravijo, da kar grmi od same politike. Tudi čez „Domovino“ so udarili. Katra mi je takoj rekla: „Ali vidiš, jaz sem takoj vedela, da se za tem skriva kaka nevarnost“. Jaz pa sem rekel: „O Katra, saj si tudi za Viljema vedela, da bo zmagal“. Pa zakaj Vam pišem? Zadnjič je šla Katra na Bled na orlovski tabor, pa je prišla nazaj strašno slabe volje. Tako je bila nasajena, da se ni dalo ž njo izhajati. Jaz sem dobro vedel, kaj jo tako jezi. Pa mi je prinesla „Domoljuba“ in pravi: „Vidiš, takšni ste“. Pogledal sem malo in vidim, da piše „Domoljub“, da smo marseljezo izžvižgali in da je dr. Brejc na kolenih prosil Francoze odpuščanja. Jaz sem se od srca smejal

govim dvorom. Nikita je hotel že premestiti svojo prestolico iz okolice Pariza v Italijo, ali francoska vlada ni dovolila tega, ker v francoskih vladnih krogih Nikita ni kaj posebno na dobrem glasu, ter je zadržala Nikito na Francoskem.

+ **Sestanek v Lucernu.** O pogajanjih med Lloyd Georgejem in Giolitijem se je izdal uradni komunike. V tem komunikeju se najprej ugotavlja popolno soglasje med angleško in italijansko vlado glede potrebe kolikor mogoče hitre vzpostavitve miru na vsem svetu. V prvi vrsti pa se mora vzpostaviti mir med Rusijo in ostalim svetom. Angleška in italijanska vlada sta podvzeli korake, da vzpostavita zvezo med Rusijo in ostalim svetom. Vsled tega je obžalovanja vredno, da hoče sovjetska Rusija navzlic nasprotnim izjavam vsiliti Poljski pogoje, ki so v nasprotju z nacionalno neodvisnnostjo Poljske. Oba ministrska predsednika sta se izjavila za samostojno in neodvisno Poljsko. Ako Rusija nadaljuje vojno na Poljskem, ni nobeni svobodni vladi mogoče priznati oligarhijo sovjetske vlade ali se z njo pogajati. Svet zahteva mir. Mir pa je le mogoč po popolnem priznanju svobode narodov. Trajajoči nemiri onemogočujejo razvoj poljedelstva in industrije te izmenjavo blaga in izdelkov različnih držav. Angleška in italijanska vlada sta edini, da so potrebni vki mogoči napori, da se odstranijo sedanja nasprotstva med narodi.

Beležke.

b. **Izid občinskih volitev v Srbiji** je grozno poparil naše klerikalce, ki so našli v srbskih nazadnjaških radikalcih dobre zaveznike in z njihovo pomočjo hoteli Slovenijo osrečiti z dnevi nekdanje Šušteršičeve strahovlade. Tako lepo so računali klerikalci na stalno pomoč radikalcev, da bi mogli strahovati slovensko napredno javnost, z največjo gotovostjo so računali, da bodo imeli radikalci v novem parlamentu veliko večino torej bodo mogli vladati tudi v tem slučaju, ako dožive na Slovenskem pri volitvah poraz, ki ga pričakujejo. Toda izid občinskih volitev v Srbiji je naše klerikalce razočaral mogoče še bolj kakor radikalce same. Sedaj vidijo, da je radikalna stranka doživela velik poraz pri občinskih volitvah, ki je nekaka slika bodočega poraza pri volitvah v konstituanto. Vzgled, ki so ga dali tako častno srbski kmetje, bo našel dobrih posnemalcev v slovenskem ljudstvu, ki bo na enak način pomedlo s klerikalci, kakor so Srbi z radikalci. To čutijo klerikalci prav dobro in si skušajo pomagati na vse mogoče, največkrat nezakonite načine, toda vse to jim ne bo pomagalo. Narord jih je spoznal, narod bo obračunal z njimi!

b. **Zakaj se je vršil Orlovski tabor v Mariboru?** Odgovor na to vprašanje nam daje zagrebška „Riječ". Ali veste zakaj je bil Orlovski tabor ravno v našem obmejnem mestu, v Mariboru? Odgovor je jasen; preberite le eno resolucij, ki so bile sprejete na taboru. Ta resolucija pravi: Ker je v Sloveniji število goved jako jako naraslo, zahtevamo, da se dovoli izvoz nepotrebnih goved. Zato sedaj tudi vemo, zakaj je prihitel na tabor tudi naš minister poljedelstva in živinoreje Velizar Janković, kakor strokovnjak v izvozu goved je hotel pač biti takoj na licu mesta!

b. **Škof premešča.** Mnogo je dušnih pastirjev, ki jih v celi fari nobena ovca ne mara. Imajo nad seboj velike napake: ali premalo vpoštevajo zaobljube vednega devištva, ali so preveč grabežljivi ali preveč ošabni gospodstvaželjni. Po nekaterih farah jih imajo v predobrem spominu kot priganjače Šusteršičeve za vojno posojilo in navduševalce za vojsko, prodali so cerkvene zvonove brez obračuna itd. Zato sedaj škofje pred volitvami vsevprek predstavljajo. Znamenjati je treba pastirje in jim prideliti nove kraje in nove ovčice, ki ne poznajo grehov svojih pastirjev. Na ta način je zopet vse v redu: nov kredit, nova laž in novo trgovanje z ljudsko nerasodnostjo. Rimska politika je stara 2000 let in dobro pozna naše ovčice. In kedaj spoznajo ovčice v Sloveniji rimsko politiko?

Novosti.

* **Priprave za ustavotvorno skupščino.** V začetku prihodnjega meseca se začne z adaptacijami prostorov v veliki beogradski vojašnici, kjer bo zasedala velika narodna skupščina. Za adapcije je dovoljen kredit v znesku 700.000 dinarjev.

* **Učiteljske pokojnine.** Iz Beograda poročajo, da se izdeluje v ministrsvu za prosveto načrt zakona o ureditvi prejemkov vpokojenih učiteljev, vdov in otrok umrlih in v vojni padlih učiteljev. Za podlago načrta služi novi učiteljski zakon.

* **Jugoslovanska mladina** na Kosovem polju. Po nasvetu in predlogu srbskega pisatelja Nučiča namerava ministrstvo prosvete prirediti na Vidov dan 1921 izlet jugoslovanske ljudskošolske mladine na Kosovo polje. Izlet bo vodil Nušič sam. Ministrstvo prosvete je vse predpriprave za izlet prepustilo „Udruženju jugoslovanskega učiteljstva".

* **Amnestije bodo deležni** pred vsem politični obsojenci iz koroške cone A in iz viniške afere. Izpuščenih bo tudi 25 ženskih kaznjenk iz Begunj.

* **Kako se zaslužijo stotisočaki.** Naši velemokarji gotovo niso imeli tako slabo urejenih mokarskih in žitnih zalog, da bi jim bilo točno z dnem povišanja prevoznih tarif zmanjkalo moke. Toda, ker je to povišanje zelo ugodna prilika, da se cene dvignejo, so jo takoj s prvim dnevom resnično dvignili za moko in žito, ki so ga dobili bogve kdaj preje še.

* **Iz cerkve** je izobčenih več čeških duhovnikov in katehetov, ker so deloma nastopali za moderno reformno gibanje, deloma pa so se poročili. Reformno gibanje na Češkem vkljub temu napreduje in ima tudi med ljudstvom vedno več pristašev.

* **Dražba** 1 pokrite kočije, 1 težkega voza ter 1 vodne sesalke, oziroma brizgalke z cevmi dne 4. septembra 1920. ob 11. uri dopoldan v državni žrebčarni na Selu pri Ljubljani.

* **Borba za Kmetijsko družbo.** Z Dolenjskega nam poročajo o zanimivem izidu volitev v Kmetijsko družbo. V mokronoški podružnici je bilo oddanih za listo Samostojne kmetijske stranke 260 glasov, za listo SLS. pa 102 glasova. V trebanjski podružnici je SLS. dobila le 26 glasov, dočim je dobila SKS. 120 glasov; v Tržišču pa je volilo delegate v Kmetijsko družbo 25 pristašev SLS. ter 63 SKS.

* **Obsojen verižnik.** Iz Celja nam poračajo: Jetniški poduradnik Ivan Martinčič je med vojno pridno verižil. Kupčeval je s srajcami, čevlji in drugimi oblačili in si napravil pri tem veliko premoženje. Po prevratu je prišlo med delavstvom cinkarne, kjer je Martinčič vodil aprovizacijo, do velikega nezadovoljstva proti Martinčiču, ki pa se je spretno umaknil med komuniste in skrito pa uspešno nadaljeval svoje veriženje. Tako je pri tukajšnji trgovini „Petrolejska družba" kupil čistilne cunje in jih je za drag denar prodal cinkarni. Stvar je bila takoj naznanjena sodišču, ki je odstopilo zadevo okrajnemu glavarstvu, ki je Martinčiča obsodilo na 5000 K globe in pet dni zapora. Odsek za prehrano je sedaj obsodbo potrdil. Martinčič je tudi izgubil aktivno in pasivno volilno pravico. — Radi navijanja cen je bil svoječasno od mestnega magistrata obsojen znani celjski nemškutarski trgovec Lasitsch. Odsek za prehrano je potrdil tudi to obsodbo.

* **Nov vozni red na državnih železnicah.** Ravnateljstvo državnih železnic v Zagrebu naznanja, da stopi s 1. septembrom na vseh progah v veljavo znatno izpremenjen vozni red. Izboljšana bo zlasti zveza med Zagrebom in Bakrom.

* **Toča na Gorenjskem.** Z Ljubnega poročajo, da je začela v soboto proti jutru padati toča, sicer ne silno in dolgo, ali vendar je uničila večinoma vso ajdo. Enako se sliši od vasi izpod Radovljice. Čudno je, da je tudi lansko leto skoro ob istem času — samo za 12 ur pozneje — pobila toča vse pridelke. Ljudstvo je zelo potrto, ker je kazala ajda zelo dobro.

* **Bogata Vrhnika.** Zadnja veselica gasilnega društva na Vrhniki je nesla čez 100.000 K dohodkov. Valuta in demarkacijska linija!

* **Svojega svaka umoril.** Par let pred vojno je živel v Ljubljani polkovnik Vučetić, poveljnik 27. pešpolka. Imel je 17letno hčerko, ki se je omožila z nemškim inženjerjem Keilom. Zakon pa ni bil srečen, ker je Kail, ki se je bil vdal igri in pijači, sirovo postopal s svojo ženo in jo pogosto pretepal. Žena si je vsled tega najela svoje stanovanje v Mariboru ter vzela k sebi tudi svojo mater, njen mož pa se je preselil k svojim staršem v Trst. Brat mlade žene, nadporočnik Vučetić je deloval na to, da se sestra loči od inženjerja Keila. Pisal je torej svojemu svaku v Trst, naj pride čimprej v Maribor, da se zadeva uredi. Keil je res prišel pretečeno soboto v Maribor. V stanovanju njegove žene je prišlo med njim in nadporočnikom Vučetićem do ostrega prepira, tekom katerega so sosedje slišali nadporočnikovo očitanje inženjerju, da je napravil nesrečno njegovo sestro. Slišalo je par zamolklih udarcev, potem pa je Vučetić planil iz sobe ter dejal: „Ne vem, kaj sem storil! On ne odgovarja!" Ko so stanovanjski sosedje prišli v sobo, so našli Keila že mrtvega. Nadporočnik Vučetić je bil takoj aretovan.

* **Prekmurje.** Poprej madžarsko Prekmurje, katero je zasedla naša država, meri približno 165.000 oralov. Prebivalcev ima Prekmurje nekako 95.000, in sicer 80.000 Slovencev, 13.000 Madžarov in 1500 Nemcev.

n. **Propagandni odsek** za zlet Sokolskega Saveza SHS. v Mariboru, prosi za vrnitev nabiralnih pol, katera so se svoječasno vposlale na Sokolska in druga narodna društva, tvrdke in privatne osebe, ker je rok za vrnitev že potekel in ker mora propagandni odsek svoje račune še pred zletom zaključii. Nabiralne pole z denarjem vred naj se pošljejo na propagandni odsek ali pa na zleno pisarno v narodnem domu v Mariboru.

s **Sokol v Št. Juriju** je praznoval v nedeljo dne 22. t. m. desetletnico svojega obstanka. Ob tej priliki je priredil veliko javno telovadbo in potem slavnost.

s **Šoštanjski Sokol** je ustanovil odsek v Šmartnem ob Paki in v Velenju. Dne 22. t. m. je priredil skupno s Ciril-Metodovo podružnico v Velenju na vrtu restavracije g. E. Raka slavnost v korist koroškega plebiscita.

* **Tridesetletnica celjskega Sokola.** Dne 8. septembra praznuje celjski Sokol tridesetletnico svojega obstanka. Priredil bo ta dan veliko slavnost v sedaj jugoslovanskem Celju. Celjski Sokol je bil nedvomno eden najvažnejših narodnih činitelje na slovenskem Štaerskem. Zlasti v celjskem okrožju je bilo njegovo delovanje izredno uspešno.

* **Sokolska prireditev na Lukovici.** Brezovški „Sokol" je priredil v nedeljo na Lukovici javno telovadbo, združeno z veselico. Nastopil je pri prostih vajah poleg brezovškega „Sokola" tudi oddelek „Sokola" iz Viča, Vrhnike in Notranjih goric. Lepa vrsta Sokolov in Sokolic je izvajala vaje na konju n na bradlji pod vodstvom br. Thalerja iz Viča. Gmotni uspeh veselice utegne biti zadovoljiv, četudi je bilo vreme sicer lepi prireditvi nemilo.

st **Plavalna tekma v Celju,** ki bi se bila morala vršiti včeraj, je vsled visoko narasle Savine odpadla. Vkljub temu se je plavalec Pepi Morn produciral in preplaval naraslo, zelo mrzlo in derečo Savino od Brega do kopališča Diana.

: **Sprejem v artiljerijsko podčastniško šolo v Mariboru.** V II. artiljerijsko podčastniško šolo v Mariboru se sprejme letos do 200 mladeničev iz civilnega prebivalstva in iz vojske za gojence. Pobližji pogoji v št. 98 Uradnega lista deželne vlade za Slovenijo.

* **Prekoračenje demarkacijske črte.** Ljubljansko policijsko ravnateljstvo je kaznovalo na 150 K denarne kazni prodajalca sadja Filipa De Roia in njegovo ženo Marijo, oba doma iz Belluna, Beneška Furlanija, ker sta v Bohinju prekoračila demarkacijska črta in jih je jeseniška obmejna straža prijela.

* **Ljubljanski zavod za slepce.** Kuratorij ljubljanskega zavoda za slepce je zvedel, da namerava poverjeništvo za socijalno skrbstvo premestiti ljubljanski zavod za slepce v Zemun ter na tamošnjem zavodu otvoriti slovenski oddelek, in sicer iz razloga, ker bi se baje ne izplačalo vzdrževati zavoda v Ljubljani, čim je manj ko 100 šoloobveznih otrok ter bi se nekateri odrasli učili raznih obrtov. Kuratorij zavoda se je vsled tega obrnil na poverjeništvo s peticijo, da se nameravana premestitev zavoda opusti, oziroma prekliče ter opozarja zlasti na veliko oddaljenost, vsled katere bi mnogi stariši rajši obdržali otroka doma in bi ga ne izročili prepotrebnemu strokovnemu vzgajališču. Ljubljanska medicinska fakulteta bi ne imela za svojo kliniko medijev-slepcev za študij očesnih bolezni. Glede odraslih slepcev opozarja kuratorij, da je le na domačih tleh mogoče ozirati se na vse potrebne okolnosti, v katerih bo živel slepec, ko zapusti zavod. — Vsekako je ču-

---

in sem hotel Katri pošteno odgovoriti, ampak s Katro se zadnji čas ne da pametne besede govoriti; od same politike je vsa zmešana. Zato vprašam Vas: ako bi koroški Nemčurji peli: Hej Slovani, ali bi jih ne izžvižgali, ker bi vedeli, da se iz nas norčujejo? Ali pa: če bi Italijani peli našo sokolsko himno, bi jih jaz tudi nagnal, ker bi s tem nas dražili. Zato pravim: nekaj drugega je izžvižgati himno, ali pa tistega, ki jo poje. Če smo torej izžvižgali orle, ker so peli marseljezo, smo storili samo svojo dolžnost, ker so se iz nje norčevali. Ako bi Sokoli peli cerkvene ali pa romarske pesmi, bi tudi klerikalci rekli, da se iz njih norčujemo. Zato bi si klerikalni listi že lahko malo oddahnili od svojega ogorčenja in naj rajše skrbe za to, da ne bodo sramoteli naše domovine pred svetom. Vse to sem napisal za to, ker vem, da bo tudi naši Katra čitala in bo vsaj enkrat malo resnice zvedela. Pa en pozdrav s Triglava Vaš J. Ž.

dno prizadevanje odstraniti zavod, ki je morda najvzornejši v Jugoslaviji. Strokovnjaki zatrjujejo, da stane v tem zavodu en slepec na dan s prehrano, preskrbo in obleko vred le K 15 in da so poročila o visokih vzdrževalnih stroških napačna.

* **Radi razžaljenja Veličanstva** se je včeraj pred mariborskim okrožnimo sodiščem vršila zanimiva razprava proti mariborskemu pekovskemu mojstru Robavsu. Priče so obtožbo potrdile, kljub temu je pa pek bil oproščen, ker se izpovedbe prič niso ujemale. Državni pravdnik je priglasil vzklic. Razprava je bila tajna.

* **Splošno zvišanje cen v Zagrebu.** (Zagreb, 24. avgusta.) Cene moke in kruha so se v Zagrebu zvišale. 1 kg moke nularice stane sedaj 14 K, št. 2 13 K in št. 6 pa 12 K. Kruh iz teh vrst stane kilogram istotako 14 K, 13 K in 12 K. Ravnotako so se zvišale cene v kavarnah. Bela kava stane odslej 3 K 50 v, črna 3 K, čaša mleka brez sladkorja 2 K 50 v in kapucinec 3 K.

* **Italijanski brusači** so zopet prišli v naše kraje. Ljudje vidijo v njih špijone in se razburjeno vprašujejo, kdo jim je dovolil izvrševanje obrti po Jugosaviji. Zadnje dni so se laški „žlajfarji" pojavili v trboveljskem rudniškem revirju.

a **V Trstu gori zaloga pavole.** Po poročilih iz Trsta je v novem hanganju 71 že pred štirinajstimi dnevi izbruhnil požar, katerega doslej ni bilo mogoče udušiti. Mnogo tisoč ton pavole, ki je že v skladiščih v Vladivostoku trpela in se je vsled tega tem laglje vnela sama od sebe, je v plamenu. Da se izprazni ogromni hangar, bilo bi treba vsaj mesec dni in na stotine delavskih moči. Poskusili so omejiti požar na ta način, da spuste v vodo goreče partije pavole, a ker bi se s tem provročila milijonska škoda, je češkoslovaški konzulat proti temu protestiral. Pavola je last Češkoslovaške. Škoda znaša že doslej več milijonov lir. Le trajno deževje bi moglo požar polagoma pogasiti.

* **Kuga v Bački.** Kakor poročajo iz Subotice, se je pojavilo v Petrovem selu pri Zenti več slučajev kuge. Od obolelih oseb je ena umrla. Oblasti so ukrenile potrebne korake.

* **Avijatična nesreča.** Minulo soboto se je pri Novem Sadu dogodila nesreča z vojaškim aeroplanom, ki je padel iz precejšnje višine. Oba pilota, kapetan Kosanović in poručnik Kamber, sta težko ranjena. Poručnik je med transportom v bolnico umrl.

* **Umor na ulici v Zagrebu.** Včeraj zvečer je prispel iz Ljubljane v Zagreb tovorni avtomobil Ljubljanske prometne družbe z blagom zagrebškega trgovca Batiča. Ko je avto prišel, ga je pri mitnici čakal neki mož, ki je prosil šoferja, naj ga vzame seboj, ko se vrne v Ljubljano. Ko se je šofer pozno zvečer hotel odpeljati nazaj v Ljubljano, ga je dotičnik zopet čakal z enako prošnjo. Ko sta se s šoferjem še pogajala, je pristopila četvorica neznanih možakarjev, ki so si ogledali šoferja in prosilca, nakar je eden izmed njih brez vidnega razloga prosilca kratkomalo ustrelil. Policija je dva storilca prijela, druga dva sta ušla. Vzrok zločinu še ni znan.

* **Ciganska elegantna družba.** Kar naenkrat se je v Ljubljani pojavila lepa ciganska družba, ki je rafinirano izvajala tatvine raznega blaga po ljubljanskih trgovinah. Štiri dame, ciganke, črne in dobro rejene, so se pojavile v prodajalni trgovca Kraškoviča na Starem trgu. Odnesle so mu 7 hlač v vrednosti 3000 K. Pri Korenčanu so odnesle 3000 K vreden zefir. Pri neki prodajalki na Pogačarjevem trgu pa dva par čevljev. Čim je policija zaznala za nečuvene tatvine, je uprizorila silen pogon, ki ni ostal brez uspeha. Aretirali so štiri dobro rejene in plemenite ciganke, ki so vse pristojne v Marmaros Sziget. Zovejo se Berta, Terezija, Alojzija in Marija Ritter. Tatvine odločno taje.

Razno.

× **Cene in zaslužek v Rusiji.** Te dni se je vrnil iz ruskega ujetništva neki naš domačin in pripovedoval o razmerah v Rusiji, vsi so ga z zanimanjem poslušali, zlasti, ko je omenil, da je zaslužil v Rusiji dnevno 3000 rubljev. Ali to navdušenje je kmalu minilo, ko je nadaljeval svoje pripovedovanje in rekel, da je od tega zaslužka moral plačati za kilogram kruha samo 2900 rubljev, za eno jajce 300 rubljev. Ko je prišel na Dunaj, je zamenjal 1000 rubljev in dobil za to 20 avstrijskih kron, a v Mariboru je dobil za 20 avstrijskih kron 8 jugoslovanskih.

× **Vlomilci ukradli strup.** V Berlinu se je te dni izvršila čudna tatvina. Kakor poroča „Vossische Zeitung", so ukradli doslej neznani vlomilci iz laboratorija vseučiliške klinike razen nekaterih znanstvenih instrumentov 175 steklenic najhujšega strupa. Ena pettisočinka tega trupa zadostuje, da usmrti človeka. Strup je brez duha in okusa.

× **Velikanska ščuka.** Pri Budimpešti je neki ribič pred kratkem vjel v Donavi velikanska ščuko, ki je tehtala ravno 100 kilogramov. Ščuko je kupil neki hotelir za 10.000 kron.

× **Razprodaja Avstrije.** Francoska tobačna družba na Filipinih in nizozemska banka nameravata vzeti avstrijsko tobačno režijo v zakup za 30 let. Avstrija dobi nanjo veliko posojilo po ugodni obrestni meri.

nosti. Kakor poroča „Pravda", se snuje v Beogradu Udruženje slovanske vzajemnosti, ki bo izdajalo knjige v seh slovanskih jezikih. Predsednik Udruženja bo ruski senator Smoljaninov.

× **Alfons XIII. in Viljem II.** Nek ugleden francoski diplomat priobčuje v „Matinu" zanimive posameznosti o svojem razgovoru s španskim kraljem Alfonzom XIII., ki se je vršil početkom marca 1917. V onem razgovoru je izjavil kralj, da bo skušal pregovoriti Avstrijo, naj se loči od Nemčije in sklene separaten mir. Alfonz XIII. je pojasnil francoskemu diplomatu, zakaj ne ljubi cesarja Viljema. Rekel je: „Lahko si mislite, da mi niti na misel ni prišla ideja direktne intervencije proti Angliji in Nemčiji. Mislim, da poznate čuvstva, ki jih gojim napram nemškemu cesarju. Že dvanajst let nisva v dobrih odnošajih. Ko sem bil 18 let star, me je imenoval cesar Viljem za polkovnika nekega svojega regimenta. To je tako običajno in bil je gotovo tudi mnenja, da se bodo Francozi zaradi tega jezili. Nekoliko mesecev pozneje je prišel cesar v Vigo. Šel sem na krov njegove ladje, da ga pozdravimo. Po nasvetu njegovega vojaškega atašeja sem oblekel priprosto uniformo (de jour). Ko sem prišel na krov, je bilo vse v njegovi bližini v „veliki uniformi" in spoznal sem takoj, da mi je ataše dal neumesten nasvet. Moral sem se zasmejati. Pred vsem spremstvom me je oštel. Lahko si mislite, da mi to ni bilo všeč. „Če se pride pozdravit nemškega cesarja, se mora priti v veliki uniformi. Tega bi ne bil smel pozabiti!" — „Tvoj ataše me je napačno informiral!" — „Kako? Tvoj atašé? Ali sem ti dovolil, da me tičeš?" — „Ali sem dal jaz tebi to dovoljenje?" — Od onega trenutka mi je nagajal, kjer je le mogel, zlasti povodom mojega prvega potovanja v Nemčijo. Pred tremi tedni mi je poslal po mojem bratrancu, avstrijskem cesarju, besedilo nemške note o blokadi dva dni predno je bila objavljena. Izjavil je, da želi, naj mu povem svoje mnenje čisto kot tovariš in prijatelj. Jaz sem mu odgovoril: „Mislim, da si znorel." Teden dni pozneje mu je poslala moja vlada noto, ki mu menda ni bila nič bolj všeč kakor prva.

× **Šahovski turnir v Göteborgu.** Na mednarodnem šahovskem turnirju v Göteborgu se je pojavil zopet Bogoljubov, kateri je izginil in se je mislilo, da je postal žrtev svetovne vojne. Bogoljubov se je udeležil turnirja v Göteburgu in premagal Rubinsteina, s čimer si je zasigural končno zmago. Kot prvi je izišel iz natečanja Bogoljubov, drugi Reti, tretji Kostič in potem po vrsti dr. Tarrasch, Rubinstein, Marco, Breyer, Njemcovič in dr. Tartakover.

Za smeh in kratek čas.

Šolsko izpričevalo: Oče: Kaj že zopet imaš v računstvu petico? — Sinko: To je tako-le, oče; ker povsod rastejo cene, so začeli tudi v šolah z navijanjem cen, tako dajejo sedaj namesto enojke petico! Oče: Dobro, potem ti bom pa dal tudi jaz namesto pet — petindvajset gorkih!

V gostilni. Gost: Piščanec, ki ste mi ga prinesli je prav zanič. — Gostilničar: Kaj? Da ni dober! To pa že ni res, kako pa je mogel dobiti ravno tale piščanec na perotninarski razstavi leta 1908. prvo darilo!

Moda. Žena: Nikar ne govori, ljubi mož, kaj veste vi moški o ženski obleki! — Mož: O prav veliko, če drugega ne saj cene!

Napredek: Policijski uradnik: Dosti dolgo smo vas iskali, sedaj vas pa vendarle imamo! Tat: E dragi gospod, vidi se, da je v splošnem napredku nazadnje napredovala tudi policija!

Pred sodiščem. Sodnik: Koliko ste stari gospodična. — Gospodična: Od zadnjega rojstnega dne 27 let. — Sodnik: Pred koliko leti pa je bil ta vaš zadnji rojstni dan?

M. U. dr. Fran Virant

specialist za kožne in spolne bolezni

ordinira zopet redno od 1/2 2.—3. pop.

Ljubljana, Miklošičeva c. 18./II.

(na voglu Sodne ulice). 3—2

Lovci, pozor!

Lovska brakirska psica, dobre pasme, **se proda.**

Kdor jo želi kupiti, naj se oglasi pri **Ivanu Veselaku**, lovskem pazniku, **Seržovica 7, Ponikva ob južni železnici.**

Učiteljica in vzgojiteljica se išče

k 4. in 6. letu stoječima dečkoma. Dotična gospodična bi poučevala v 6. letu stoječega dečka temeljito za I. razred, oba dečka pa bi bila črez dan od 8 ure zjutraj do 8 ure zvečer pod njenim varstvom in vzgojo. Po službi se lahko gospodična pridruži domačim. Stanovanje in hrana v hiši, plača izborna. Ponudbe naj se pošljejo na Upravništvo „Domovine" pod „Linček 6, Francek 4" do 1. sept. t. l. Ker se na visokost plače ne gleda, se reflektira na prvovrstno moč. Nastop in zahteva plače do 15. sept. oziroma do 1. okt. t. l.

Kupujem vedno in v vsaki množini po **najvišjih cenah: Brinjevo olje, suhe gobe, fižol** in druge deželne pridelke.

Nudim najnižje: Kavo, olje, riž, sveče, moko, vžigalice, pravo slivovko, rum, ter razno drugo blago.

M. RANT, KRANJ.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica štev. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuju.

Delniška glavnica in rezerve okrog **K 50,000.000·—** Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. = Brzojavni naslov: „Banka".

Delniška glavnica: **K 30,000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog **K 10,000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zader, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd.
Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje naj kulantneje.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.

Odgovorni urednik: Luka Sila. Izdaja Konsorcij Domovine. Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.